

СЛУЖБЕН ВЕСНИК

на Република Северна Македонија

Број 241

7 октомври 2020, среда

година LXXVI

www.slvesnik.com.mk

contact@slvesnik.com.mk

СОДРЖИНА

	Стр.		Стр.
3088. Одлука за одобрување на продолжување на рокот за постоење на кризна состојба на дел од територијата на Република Северна Македонија, заради заштита од илегална миграција и заштита на јавното здравје во услови на постоење на пандемија прогласена од Светската здравствена организација за Коронавирусот COVID-19 и спречување од негово ширење и заради висок ризик и зголемен обем на влез и транзитирање на мигранти низ територијата на Република Северна Македонија	2	3090. Одлука за испраќање на припадници на Армијата на Република Северна Македонија за учество во НАТО операцијата „Одлучна поддршка“ во Исламската Република Авганистан	3
3089. Одлука за давање на согласност за трајна пренамена на земјоделско во градежно земјиште за изработка на локална урбанистичка планска документација за изградба на објект со намена А1-домување во станбени куќи КО Усје, Општина Кисела Вода	2	3091. Правилник за начинот на следењето на наставата, полагањето на испитите за педагошко - психолошка и методска подготовка, како и начинот на акредитација на високообразовните установи.....	3
		3092. Одлука на Уставниот суд на Република Северна Македонија, У.бр.27/2019 од 23 септември 2020 година.....	5
		3093. Одлука на Уставниот суд на Република Северна Македонија, У.бр.201/2020 од 23 септември 2020 година.....	7
		3094. Одлука на Уставниот суд на Република Северна Македонија, У.бр.209/2020 од 23 септември 2020 година.....	11
		3095. Правилник за дополнување на Правилникот за информации поврзани со храната (*)	15
		Огласен дел	1-80

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА
МАКЕДОНИЈА

3088.

Врз основа на членот 68 став 2 од Уставот на Република Северна Македонија, а во врска со членот 31 став 5 од Законот за управување со кризи („Службен весник на Република Македонија“ број 29/2005, 36/11, 41/14, 104/15, 39/16 и 83/18), Собранието на Република Северна Македонија, на седницата одржана на 6 октомври 2020 година, донесе

ОДЛУКА

ЗА ОДОБРУВАЊЕ НА ПРОДОЛЖУВАЊЕ НА РОКОТ ЗА ПОСТОЕЊЕ НА КРИЗНА СОСТОЈБА НА ДЕЛ ОД ТЕРИТОРИЈАТА НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА, ЗАРАДИ ЗАШТИТА ОД ИЛЕГАЛНА МИГРАЦИЈА И ЗАШТИТА НА ЈАВНОТО ЗДРАВЈЕ ВО УСЛОВИ НА ПОСТОЕЊЕ НА ПАНДЕМИЈА ПРОГЛАСЕНА ОД СВЕТСКАТА ЗДРАВСТВЕНА ОРГАНИЗАЦИЈА ЗА КОРОНАВИРУСот COVID-19 И СПРЕЧУВАЊЕ ОД НЕГОВО ШИРЕЊЕ И ЗАРАДИ ВИСОК РИЗИК И ЗГОЛЕМЕН ОБЕМ НА ВЛЕЗ И ТРАНЗИТИРАЊЕ НА МИГРАНТИ НИЗ ТЕРИТОРИЈАТА НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Член 1

Со оваа одлука се одобрува продолжување на рокот за постоење на кризна состојба утврден во Одлуката за постоење на кризна состојба на дел од територијата на Република Северна Македонија заради заштита од илегална миграција и заштита на јавното здравје во услови на постоење на пандемија прогласена од Светската здравствена организација за Коронавирусот COVID-19 и спречување од негово ширење и заради висок ризик и зголемен обем на влез и транзитирање на мигранти низ територијата на Република Северна Македонија („Службен весник на Република Северна Македонија“ број 220/20) до 31 март 2021 година.

Член 2

Оваа одлука влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА
МАКЕДОНИЈА

Бр. 08-3492/1
6 октомври 2020 година
Скопје

Претседател на Собранието
на Република Северна
Македонија,
м-р **Talat Xhaferi**, с.р.

Нë базë тë nenit 68 paragrafi 2 тë Kushtetutës së Republikës së Maqedonisë së Veriut, ndërkaq lidhur me nenin 31 paragrafi 5 тë Ligjit тë Menaxhimit тë Krizave ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 29/2005, 36/11, 44/14, 104/15, 39/16 dhe 83/18), Kuvendi i Republikës së Maqedonisë së Veriut, në seancën e mbajtur më 6 tetor 2020, mori

VENDIM

PËR MIRATIMIN E VAZHDIMIT TË AFATIT PËR EKZISTIMIN E GJENDJES SË KRIZËS NË NJË PJESË TË TERRITORIT TË REPUBLIKËS SË MAQEDONISË SË VERIUT, PËR MBROJTJEN NGA MIGRIMI ILEGAL DHE PËR MBROJTJEN E SHËNDETIT PUBLIK NË KUSHTE TË EKZISTIMIT TË PANDEMISË SË SHPALLUR NGA ORGANIZATA BOTËRORE E SHËNDETËSISË PËR VIRUSIN KORONA KOVID-19 DHE PARANDALIMIN E PËRHAPJES SË TIJ DHE PËR SHKAK TË RREZIKUT TË LARTË DHE RITJES SË FLUKSIT TË HYRJES DHE TRANSITIMIT TË EMIGRANTËVE NËPËR TERRITORIN E REPUBLIKËS SË MAQEDONISË SË VERIUT

Neni 1

Me këtë vendim miratohet vazhdimi i afatit për ekzistimin e gjendjes së krizës, i përcaktuar në Vendimin për ekzistimin e gjendjes së krizës në një pjesë të territorit të Republikës së Maqedonisë së Veriut, për mbrojtjen nga migrimi ilegal dhe mbrojtjen e shëndetit publik në kushte të ekzistimit të pandemisë së shpallur nga Organizata Botërore e Shëndetësisë për virusin korona COVID-19 dhe parandalimin e përhapjes së tij dhe për shkak të rrezikut të lartë dhe rritjes së fluksit të hyrjes dhe transitimit të emigrantëve nëpër territorin e Republikës së Maqedonisë së Veriut ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut" numër 220/20), deri më 31 mars 2021.

Neni 2

Ky vendim hyn në fuqi ditën e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë së Veriut".

KUVENDI I REPUBLIKËS SË MAQEDONISË SË
VERIUT

Nr. 08-3492/1
6 tetor 2020 viti
Shkup

Kryetari i Kuvendit të Republikës
së Maqedonisë së Veriut
Mr. **Talat Xhaferi**, d.v.

ВЛАДА НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА
МАКЕДОНИЈА

3089.

Врз основа на член 49-а став 3 од Законот за земјоделското земјиште („Службен весник на Република Македонија“ бр.135/07, 18/11, 148/11, 95/12, 79/13, 87/13, 106/13, 164/13, 39/14, 130/14, 166/14, 72/15, 98/15, 154/15, 215/15, 7/16, 39/16 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.161/19), а во врска со член 93 став 1 од Законот за урбанистичко планирање („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.32/20), Владата на Република Северна Македонија, на седницата, одржана на 29 септември 2020 година, донесе

ОДЛУКА

ЗА ДАВАЊЕ НА СОГЛАСНОСТ ЗА ТРАЈНА ПРЕНАМЕНА НА ЗЕМЈОДЕЛСКО ВО ГРАДЕЖНО ЗЕМЈИШТЕ ЗА ИЗРАБОТКА НА ЛОКАЛНА УРБАНИСТИЧКА ПЛАНСКА ДОКУМЕНТАЦИЈА ЗА ИЗГРАДБА НА ОБЈЕКТ СО НАМЕНА А1-ДОМУВАЊЕ ВО СТАНБЕНИ КУКИ КО УСЈЕ, ОПШТИНА КИСЕЛА ВОДА

Член 1

Со оваа одлука се дава согласност за трајна пренамена на земјоделско во градежно земјиште за изработка на Локална урбанистичка планска документација за изградба на објект со намена А1-домување во станбени куки КО Усје, Општина Кисела Вода.

Член 2

Земјоделското земјиште за кое се дава согласност за трајна пренамена, со вкупна површина од 57327м² ги има следните катастарски индикации:

Катастарска парцела бр.	Катастарска општина	Викано место	Катастарска култура	Кататастарска класа
554	Усје	Мијанчовец	пасиште	5
555	Усје	Мијанчовец	пасиште	4
Вкупна површина на земјиштето во планскиот опфат:				60056 м ²

Член 3

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

Бр. 44-7043/1
29 септември 2020 година
Скопје

Прв заменик на претседателот на Владата на Република Северна Македонија,
м-р **Артан Груби**, с.р.

3090.

Врз основа на член 41 – а став 2 од Законот за одбрана („Службен весник на Република Македонија“ број 42/01, 5/03, 58/06, 110/08, 51/11, 151/11, 215/15 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 42/20), Владата на Република Северна Македонија, на седницата, одржана 29 септември 2020 година, донесе

ОДЛУКА

ЗА ИСПРАЌАЊЕ НА ПРИПАДНИЦИ НА АРМИЈАТА НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА ЗА УЧЕСТВО ВО НАТО ОПЕРАЦИЈАТА „ОДЛУЧНА ПОДДРШКА“ ВО ИСЛАМСКАТА РЕПУБЛИКА АВГАНИСТАН

1. За учество во НАТО операцијата „Одлучна поддршка“ во Исламската Република Авганистан се испраќаат 17 (седумнаесет) припадници на Армијата на Република Северна Македонија (во натамошниот текст: Армијата) и тоа:

- 2 (два) припадници на Армијата во Командата за обука, советување и асистенција на Главниот град на мисијата „Одлучна поддршка“ во Кабул, Исламската Република Авганистан, за период од 6 (шест) месеци, сметано од декември 2020 година до јуни 2021 година.

- 15 (петнаесет) припадници на Армијата во Главната команда на мисијата „Одлучна поддршка“ во Кабул, Исламската Република Авганистан, за период од 6 (шест) месеци, сметано од декември 2020 година до јуни 2021 година.

2. Финансиските трошоци за плати и надоместоци на плати на припадниците на Армијата за време на извршувањето на НАТО операцијата, ги обезбедува Министерството за одбрана, а трошоците за транспорт, сместување и исхрана ги обезбедуваат партнерските земји.

3. Подготовките и организацијата на припадниците на Армијата за учество во НАТО операцијата, ги врши Министерството за одбрана.

4. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

Прв заменик на
Бр. 44-8412/1 Претседателот на Владата
29 септември 2020 година на Република Северна Македонија,
Скопје м-р **Артан Груби**, с.р.

МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА

3091.

Врз основа на член 4 став (8) од Законот за наставниците и стручните соработници во основните и средните училишта („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 161/19), министерот за образование и наука донесе

П Р А В И Л Н И К

ЗА НАЧИНОТ НА СЛЕДЕЊЕТО НА НАСТАВАТА, ПОЛАГАЊЕТО НА ИСПИТИТЕ ЗА ПЕДАГОШКО - ПСИХОЛОШКА И МЕТОДСКА ПОДГОТОВКА, КАКО И НАЧИНОТ НА АКРЕДИТАЦИЈА НА ВИСОКООБРАЗОВНИТЕ УСТАНОВИ

Член 1

Со овој правилник се пропишува начинот на следењето на наставата, полагањето на испитите за педагошко - психолошка и методска подготовка, како и начинот на акредитација на високообразовните установи.

Член 2

Кандидатот се запишува за следење на наставата и полагањето на испитите за педагошко-психолошка и методска подготовка во месец февруари, односно во месец септември.

Наставата и практичната настава се реализираат во текот на еден семестар.

За реализираната настава и практична настава кандидатот води дневник.

Член 3

Пред полагањето на задолжителните и изборните предмети за педагошко-психолошка и методска подготовка кандидатот изведува најмалку 45 дена практична настава во основно, односно средно училиште со вкупно 45 наставни часа.

Член 4

Практичната настава се состои од следење на наставата на соодветните наставни предмети, како и запознавање со животот во училиштето и учество во реализацијата на активностите кои се одвиваат во него.

Во практичната настава кандидатот следи и реализира настава преку критички осврти на набљудувани наставни часови и со самостојно реализирани наставни часови под надзор на наставникот ментор во училиштето.

По завршувањето на практичната настава кандидатот се стекнува со седум кредити според Европски кредит трансфер систем (ECTS).

Член 5

По завршувањето на наставата и практичната настава кандидатот полага испити за педагошко-психолошка и методска подготовка и тоа за пет предмети од кои три предмети се задолжителни, а два предмети се изборни.

Трите задолжителни предмети се: Педагогија, Психологија и Методика, кои кандидатот ги полага во месец мај, односно во месец декември.

Бројот на наставните часови за предметите од став 2 на овој член е по 75 часа и по 75 часа за останатите активности предвидени во програмите за задолжителните предмети за педагошко - психолошка и методска подготовка.

За секој положен испит од задолжителните предмети кандидатот се стекнува со пет кредити според ECTS.

За да се полагаат предметите Педагогија и Психологија претходно треба да е положен предметот Методика.

Два изборни предмети кандидатот избира од следните изборни предмети: Училишна докимологија, Училишна организација, Етика во образованието, Методика на воспитна работа, Педагошка комуникација, Инклузивно образование и Интеркултурно и мултикултурно образование.

Бројот на наставните часови за предметите од став 6 на овој член е по 60 часа и по 60 часа за останатите активности предвидени во програмите за изборните предмети за педагошко - психолошка и методска подготовка.

За секој положен испит од изборните предмети кандидатот се стекнува со по четири кредити според ECTS.

Член 6

По завршувањето на полагањето на испитите за педагошко- психолошка и методска подготовка од страна на високообразовната установа на кандидатот му се издава сертификат, согласно Законот за високото образование.

Сертификатот од став 1 на овој член содржи податоци за нивото, природата и содржината на студиите, како и постигнатите резултати од учењето.

Член 7

Високообразованата установа, до Министерството за образование и наука доставува барање за акредитација за настава и полагање на испити за стекнување на педагошко-психолошка и методска.

Кон барањето за акредитација високообразовната установа доставува: програми за задолжителните и изборните предмети за педагошко - психолошка и методска подготовка, влезните критериуми за запишување, краток опис на соодветно опремени простории со наставни помагала за современа реализација на програмите, список на наставно-научниот кадар кој ќе врши настава за реализација на програмите и висина на надоместокот за за следање на наставата и полагањето на испити за стекнување на педагошко-психолошка и методска.

Програмите за задолжителните и изборните предмети за педагошко - психолошка и методска подготовка содржат: цели на програмата со резултати од учењето согласно Националната рамка на квалификации, содржина на програмата, методи на учење, форми на наставните активности, други форми на активности, начин на оценување, критериуми за оценување, јазик на кој се изведува наставата, метод на следење на квалитетот на наставата и литература.

Член 8

Со денот на влегувањето во сила на овој правилник престануваат да важат Правилникот за начинот на следењето на наставата, полагањето на испитите за педагошко - психолошка и методска подготовка, како и начинот на акредитација на високообразовните установи бр. 19-2850/3 од 21.03.2014 година и бр. 19-2850/5 од 08.04.2014 година („Службен весник на Република Македонија“ бр. 56/14 и 62/14) и Правилникот за начинот на следењето на наставата, полагањето на испитите за педагошко - психолошка и методска подготовка, како и начинот на акредитација на високообразовните установи бр. 19-2850/4 од 21.03.2014 година и бр. 19-2850/6 од 08.04.2014 година („Службен весник на Република Македонија“ бр. 56/14 и 62/14).

Член 9

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

Бр. 18-10437/1
5 октомври 2020 година
Скопје

Министер за образование
и наука,
Мила Царовска, с.р.

УСТАВЕН СУД НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

3092.

Уставниот суд на Република Северна Македонија, врз основа на членот 110 од Уставот на Република Северна Македонија и членот 70 од Деловникот на Уставниот суд на Република Северна Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр.70/1992 и („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.202/2019) на седницата одржана на 23.09.2020 година, донесе

ОДЛУКА

1. СЕ УКИНУВА Одлуката за утврдување на должности во трупна заклучно со бригада и соодветна единица и одредени должности во команда на корпус и во воени установи во кои службата се врши под трупни услови, донесена од Владата на Република Македонија на 28.02.2009 година („Службен весник на Република Македонија“ бр.32/2009).

2. Оваа одлука произведува правно дејство од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

3. Уставниот суд на Република Северна Македонија по повод поднесената иницијатива од Борко Симовски од Скопје, со Решение У.бр.27/2019 од 22.01.2020 година, поведе постапка за оценување на уставноста и законитоста на Одлуката означена во точката 1 од оваа одлука.

Постапката беше поведена од причини што пред Судот основано се постави прашањето за согласноста на оспорената одлука со член 8 став 1 алинеја 3, член 51, член 52, член 68 став 1 алинеја 2, член 91 алинеја 1, член 110 алинеја 1 и член 112 ставови 1 и 3 од Уставот на Република Северна Македонија.

4. Судот на седницата утврди дека врз основа на член 94 став 1 точка 3 под б) од Законот за пензиското и инвалидското осигурување („Службен весник на Република Македонија“ бр.80/1993, 4/1994, 14/1995, 71/1996, 32/1997, 24/2000, 96/2000, 50/2001, 85/2003, 50/2004, 4/2005, 84/2005, 101/2005, 70/2006, 153/2007, 152/2008 и 161/2008), Владата на Република Македонија на седницата одржана на 28.02.2009 година донела Одлука за утврдување на должности во трупна заклучно со бригада и соодветна единица и одредени должности во команда на корпус и во воени установи во кои службата се врши под трупни услови, донесена од Владата на Република Македонија на 28.02.2009 година („Службен весник на Република Македонија“ бр.32/2009).

Во членот 1 од Одлуката е предвидено дека:

Со оваа одлука се утврдуваат должностите во трупна заклучно со бригада и соодветна единица и одредени должности во команди и во Службата за воено здравство, во кои службата се врши под трупни услови во Министерството за одбрана и во постојниот состав на Армијата на Република Македонија, за чие вршење секој 12 месеци ефективно поминати на тие должности се сметаат како 15 месеци стаж на осигурување.

Според членот 2 од Одлуката:

Како должности од членот 1 на оваа одлука се утврдуваат:

1. Должности во трупна заклучно со бригада и соодветна единица:

- должности во единица заклучно со бригада и соодветна единица, кои се пополнуваат со воени старешини и професионални војници;

- должности на лекар и медицински техничар во трупна кои се пополнуваат со цивилни лица.

2. Должности во команди во кои службата се врши под трупни услови:

- должности во оперативен центар во Генералштабот на Армијата на Република Македонија и Здружената оперативна команда;

- должности во Центарот за одгледување и дресура на службени кучиња;

- должности во Секциите за обука;

- должности на полигоните и камповите за обука;

- должности на стрелишта;

- должности во Центарот за обука;

- работа во лаборатории и одделенија во Службата за воено здравство, надлежностите за кои за дијагностика и лечење се применуваат радиорендгентски и други зрачења штетни по здравјето и работа во Институтот за превентивна медицина и тоа:

- раководител на Одделение за радиологија;

- радиолог во Одделение за радиологија;

- главен радиолошки технолог, воедно ракувач на санитарски материјални средства во Одделение за радиологија;

- радиолошки технолог во Одделение за радиологија;

- радиолошки техничар во Одделение за радиологија;

- физичар во Одделение за медицина на трудот;

- раководител на Одделение за превентивна медицина;

- главен медицински техничар во Одделение за превентивна медицина;

- ракувач на ИнМС и СнМС на институт за превентивна медицина.

Во членот 3 пак, од Одлуката е предвидено дека:

Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

5. Согласно член 8 став 1 алинеја 3 од Уставот на Република Македонија, владеењето на правото е една од темелните вредности на уставниот поредок на Република Македонија.

Во членот 51 од Уставот, е предвидено дека во Република Македонија законите мораат да бидат во согласност со Уставот, а сите други прописи со Уставот и законот. Секој е должен да ги почитува Уставот и законите.

Согласно член 52 од Уставот на Република Македонија законите и другите прописи се објавуваат пред да влезат во сила. Законите и другите прописи се објавуваат во „Службен весник на Република Македонија“ најдоцна во рок од седум дена од денот на нивното донесување.

Законите влегуваат во сила најрано осмиот ден од денот на објавувањето, а по исклучок што го утврдува Собранието со денот на објавувањето.

Законите и другите прописи не можат да имаат повратно дејство, освен по исклучок, во случаи кога тоа е поповолно за граѓаните.

Во членот 68 од Уставот се определува дека Собранието на Република Македонија, покрај другото, донесува закони и дава автентично толкување на законите (став 1 алинеја 2).

Согласно член 91 алинеја 1 од Уставот, Владата на Република Македонија ја утврдува политиката на извршувањето на законите и другите прописи на Собранието и е одговорна за нивното извршување.

Според член 110 алинеја 1 од Уставот, Уставниот суд на Република Македонија одлучува за согласноста на законите со Уставот.

Согласно член 112 став 1 од Уставот, Уставниот суд ќе укине или поништи закон ако утврди дека не е во согласност со Уставот. Според ставот 3 од истиот член, одлуките на Уставниот суд се конечни и извршни.

6. Во членот 94 од Законот за пензиското и инвалидското осигурување („Службен весник на Република Македонија“ бр.80/1993, 4/1994, 14/1995, 71/1996, 32/1997, 24/2000, 96/2000, 50/2001, 85/2003, 50/2004, 4/2005, 84/2005, 101/2005, 70/2006, 153/2007, 152/2008, 161/2008, 81/2009, 156/2009, 83/2010, 156/2010, 24/2011, 51/2011 и 11/2012), којшто важел во времето на донесување на оспорената одлука во делот „Осигуреници од одбраната“ било предвидено дека:

На осигурениците во Министерството за одбрана и на службата во постојниот состав на Армијата на Република Македонија (војници по договор, помлади офицери и граѓански лица на служба на армијата) стажот на осигурување им се смета со зголемено траење, и тоа:

1) Секои 12 месеци ефективно поминати на тие должности се сметаат како 18 месеци стаж на осигурување во:

а) летечка служба - на должност активен пилот, извидувач, радист, автомеханичар, аерофотограф или на други должности на кои вршеле летачка служба или како припадник на органот на санитарска служба на испитување и тренирање на летачите или за испитување на заштитната опрема во барокоморите, односно во авионите, ако при такво испитување и тренирање летале најмалку 90 часа годишно;

б) падобранска служба - на должности активен падобранец и

в) должност на нуркач;

г) должности во единиците за специјална намена; („Сл.весник на РМ“ бр.14/95.

2) Секои 12 месеци ефективно поминати на тие должности се сметаат како 16 месеци стаж на осигурување во:

а) вршење работи на член на специјален експериментален екипаж за испитување на вооружување во фаза на освојување на производство и завршни експерименти и испитување, ако на експериментите и испитувањата помине просечно најмалку половина од вкупното годишно работно време;

б) вршење работи на радиолошка, биолошка и хемиска заштита во лабораториски и полигонски услуги, што ќе ги утврди министерот за одбрана и

в) вршење на работи на електронско извидување и работи на криптозаштита, безбедност и разузнавачки и контраразузнавачки работи и воена полиција.

3) Секои 12 месеци ефективно поминати на тие должности се сметаат како 15 месеци стаж на осигурување во:

а) вршење работи на радарски уреди на кои се изложени на радарски зрачења и тоа: лице кое врши поправка, посложени дотерувања и испитувања или работи како инструктор - наставник на поправка на радарски уреди, ако на тие работи помине просечно најмалку 3/4 од вкупното годишно работно време и

б) вршење должност во трупна заклучно со бригада и соодветна единица и одредени должности во команда на корпус и во воени установи во кои службата се врши под трупни услови, а кои ги утврдува Владата на Република Македонија по предлог на министерот за одбрана.

Во членот 248 од Законот за пензиското и инвалидското осигурување („Службен весник на Република Македонија“ бр.98/2012, 166/2012, 15/2013, 170/2013, 43/2014, 44/2014, 113/2014, 160/2014, 188/2014, 20/2015, 61/2015, 97/2015, 129/2015, 147/2015, 154/2015, 173/2015, 217/2015, 217/2015, 26/2016, 120/2016, 132/2016 и 35/2018), се наведува дека:

Со денот на влегувањето на сила на овој закон престануваат да важат Законот за пензиското и инвалидското осигурување („Службен весник на Република Македонија“ број 80/1993, 3/1994, 14/1995, 71/1996, 32/1997, 24/2000, 96/2000, 50/2001, 85/2003, 50/2004, 4/2005, 84/2005, 101/2005, 70/2006, 153/2007, 152/2008, 161/2008, 81/2009, 156/2009, 83/10, 156/10, 24/11, 51/11 и 11/12) и Законот за матичната евиденција на осигурениците и корисниците на права од пензиското и инвалидското осигурување („Службен весник на Република Македонија“ број 16/2004, 55/2007, 102/2008 и 51/2011).

Според член 243 од наведениот закон, подзаконските акти чие донесување е предвидено со овој закон ќе се донесат во рок од 30 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Во членот 76 од Законот во делот „Осигуреници од одбраната“ е предвидено дека: На осигурениците од членот 11 став (1) точка 2 од овој закон стажот на осигурување им се смета со зголемено траење, и тоа:

1) Секои 12 месеци ефективно поминати на тие должности се сметаат како 18 месеци стаж на осигурување во:

а) летечка служба - на должност активен пилот, извидувач, радист, автомеханичар, аерофотограф или на други должности на кои вршеле летачка служба или како припадник на органот на санитарска служба на испитување и тренирање на летачите или за испитување на заштитната опрема во барокоморите, односно во авионите, ако при такво испитување и тренирање летале најмалку 90 часа годишно;

б) падобранска служба - на должности активен падобранец;

в) должност на нуркач и

г) должности во единиците за специјална намена;

2) Секои 12 месеци ефективно поминати на тие должности се сметаат како 16 месеци стаж на осигурување во:

а) вршење работи на член на специјален експериментален екипаж за испитување на вооружување во фаза на освојување на производство и завршни експерименти и испитување, ако на експериментите и испитувањата помине просечно најмалку половина од вкупното годишно работно време;

б) вршење работи на радиолошка, биолошка и хемиска заштита во лабораториски и полигонски услуги, што ќе ги утврди министерот за одбрана и

в) вршење работи на електронско извидување и работи на криптозаштита, безбедност и разузнавачки и контраразузнавачки работи и воена полиција и

3) Секои 12 месеци ефективно поминати на тие должности се сметаат како 15 месеци стаж на осигурување во:

а) вршење работи на радарски уреди на кои се изложени на радарски зрачења, и тоа: лице кое врши поправка, посложени дотерувања и испитувања или работи како инструктор - наставник на поправка на радарски уреди, ако на тие работи помине просечно најмалку три четвртини од вкупното годишно работно време и

б) вршење должност во трупа заклучно со бригада и соодветна единица и одредени должности во команда на корпус и во воени установи во кои службата се врши под трупни услови, а кои ги утврдува Владата на Република Македонија по предлог на министерот за одбрана.

Од содржината на оспорената одлука произлегува дека Владата на Република Македонија истата ја донела согласно член 94 став 1 точка 3 под б) од Законот за пензиското и инвалидското („Службен весник на Република Македонија“ бр.80/1993, 4/1994, 14/1995, 71/1996, 32/1997, 24/2000, 96/2000, 50/2001, 85/2003, 50/2004, 4/2005, 84/2005, 101/2005, 70/2006, 153/2007, 152/2008, 161/2008, 81/2009, 156/2009, 83/2010, 156/2010, 24/2011, 51/2011 и 11/2012). Овој закон престанал да важи со донесување на Законот за пензиското и инвалидското осигурување („Службен весник на Република Македонија“ бр.98/2012,166/2012, 15/2013, 170/2013, 43/2014, 44/2014, 113/2014, 160/2014, 188/2014, 20/2015, 61/2015, 97/2015, 129/2015, 147/2015, 154/2015, 173/2015, 217/2015, 217/2015, 26/2016, 120/2016, 132/2016 и 35/2018), при што согласно член 243 од наведениот закон, подзаконските акти чиешто донесување е предвидено со овој закон ќе се донесат во рок од 30 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон. Тоа поточно значи дека Владата во рок од 30 дена од влегување во сила на законот била должна да донесе нова одлука, нешто што не е направено.

Со оглед на тоа што временскиот период на важење на оспорената одлука изминал, но истиот се уште егзистира во правниот поредок, како акт донесен врз ос-

нова на Закон којшто престанал да важи, Судот оцени дека оспорената одлука нема свој законски основ и не може да егзистира во правниот поредок, од кои причини таа не е во согласност со уставните и законски одредби на кои се повикува подносителот на иницијативата.

7. Врз основа на наведеното, Судот одлучи како во точката 1 од оваа одлука.

8. Оваа одлука Судот ја донесе во состав од претседателот на Судот, Сали Мурати и судиите: Насер Ајдари, Елена Гошева, Никола Ивановски, Јован Јосифовски, д-р Осман Кадриу, д-р Дарко Костадиновски, и Вангелина Маркудова.

У. бр. 27/2019

23 септември 2020 година

Скопје

Претседател

на Уставниот суд на Република

Северна Македонија,

Сали Мурати, с.р.

3093.

Уставниот суд на Република Северна Македонија, врз основа на членовите 110 и 112 од Уставот на Република Северна Македонија и членот 70 од Деловникот на Уставниот суд на Република Северна Македонија („Службен весник на Република Македонија“ број 70/1992 и Службен весник на Република Северна Македонија број 202/2019), на седницата одржана на 23 септември 2020 година, донесе

ОДЛУКА

1. СЕ ПОНИШТУВА членот 3 од Уредбата со законска сила за изменување и дополнување на Уредбата со законска сила за примена на Законот за високото образование за време на вонредна состојба, донесена од Владата на Република Северна Македонија, број 44-5004/1 од 5 јуни 2020 година („Службен весник на Република Северна Македонија“ број 149/2020).

2. СЕ СТАВА ВОН СИЛА Решението за запирање на извршувањето на поединечните акти или дејствија што се преземени врз основа на членот 3 од актот, означен во точката 1 од оваа одлука.

3. Оваа одлука произведува правно дејство од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

4. Уставниот суд на Република Северна Македонија, по повод поднесената иницијатива од Светскиот македонски конгрес од Скопје, со Решение У.бр.201/2020 од 24 јуни 2020 година, поведе постапка за оценување на уставноста и законитоста на членот од актот, означен во точката 1 од Одлуката, затоа што пред Судот со основ се постави прашањето за неговата согласност со Уставот и законот.

5. Судот на седницата утврди дека со оспорениот член 3 од Уредбата со законска сила за изменување и дополнување на Уредбата со законска сила за примена

на Законот за високото образование („Службен весник на Република Северна Македонија” број 149/2020), се менува ставот 2 на членот 5 од Уредбата којшто гласи:

„Постапките за избор на раководни органи на високообразовните установи започнати пред денот на влегување во сила на оваа уредба со законска сила, се ставаат во мирување со денот на влегување во сила на оваа уредба со законска сила, најмалку за време на траењето на вонредната состојба.“

Судот утврди и дека по ставот 2 на членот 5 од Уредбата, се додаваат нови ставови 3, 4 и 5 со следната содржина:

„Дејствијата преземени во постапките за избор на органите и телата на високообразовните установи до денот на влегување во сила на оваа уредба се сметаат за важечки.

Спроведувањето на останатите дејствија за избор на раководни органи на високообразовните установи, кои започнале пред влегување во сила на оваа уредба со законска сила, продолжуваат по престанокот на траењето на вонредната состојба и по престанокот на ограничувањата утврдени со закон.

Постапките за избор на органи и тела на кои мандатот им истекува за време на траењето на вонредната состојба, за кои не е отпочната или спроведена постапка за избор пред денот на влегување во сила на оваа уредба со законска сила, ќе отпочнат по престанокот на траењето на вонредната состојба и по престанок на ограничувањата утврдени со закон.“

6. Според член 8 став 1 алинеја 3 од Уставот на Република Северна Македонија, владеењето на правото е темелна вредност на уставниот поредок на Република Северна Македонија.

Со членот 46 од Уставот, на универзитетот му се гарантира автономија, а условите за основање, вршење и престанок на дејноста на универзитетот, се уредуваат со закон.

Според членот 51 од Уставот, во Република Северна Македонија законите мораат да бидат во согласност со Уставот, а сите други прописи со Уставот и со закон. Секој е должен да ги почитува Уставот и законите.

Со член 126 став 1 од Уставот, се уредува дека при постоење на воена или вонредна состојба, Владата во согласност со Уставот и со закон донесува уредби со законска сила, а според ставот 2 на членот од Уставот, овластувањето на Владата да донесува уредби со законска сила трае до завршувањето на воената или вонредната состојба, за што одлучува Собранието.

Претседателот на Републиката донесе пет последователни одлуки за утврдување на постоење на вонредна состојба на територијата на Републиката и тоа: од 18.03.2020 година („Службен весник на Република Северна Македонија” број 68/2020), од 17.04.2020 година („Службен весник на Република Северна Македонија” број 104/2020), од 17.05.2020 („Службен весник на Република Северна Македонија” број 127/2020), од

31.05.2020 („Службен весник на Република Северна Македонија” број 142/2020) и од 15.06.2020 година („Службен весник на Република Северна Македонија” број 159/2020).

Првите четири одлуки се донесени заради заштита и справување со последиците од ширењето на коронавирусот COVID-19, а последната одлука за утврдување на постоење на вонредна состојба од 15.06.2020 година, е донесена заради подготовка и спроведување на предвремени избори за пратеници во Собранието на Република Северна Македонија, со мерки за заштита на јавното здравје во услови на пандемија на коронавирусот COVID-19.

Вонредната состојба прогласена заради заштита и справување со последиците од ширењето на коронавирусот COVID-19, заврши на 13 јуни 2020 година (сабота), а вонредната состојба прогласена заради подготовка и спроведување на предвремени избори за пратеници во Собранието на Република Северна Македонија, со мерки за заштита на јавното здравје во услови на пандемија на коронавирусот COVID-19, заврши на 22 јуни 2020 година (понеделник).

По повод прогласената вонредна состојба, Владата донесе низа уредби со законска сила, меѓу кои и уредби со кои го уредува начинот на примена на одредени закони за време на траењето на вонредната состојба во деловите од законите коишто се однесуваат на постапки за полагање на стручни испити, постапки за избор на раководни органи и слично, односно за ставање во мирување на започнати постапки за време на траењето на вонредната состојба, за продолжување на рокови коишто истекуваат за време на траењето на вонредната состојба и слично, како и за продолжување на мандати на раководни органи и тела коишто истекуваат за време на траењето на вонредната состојба.

Владата и во сферата на образованието донесе уредби со законска сила, конкретно за начинот на примена на Законот за високото образование за време на вонредна состојба.

Имено, со Уредбата со законска сила за примена на Законот за високото образование за време на вонредна состојба („Службен весник на Република Северна Македонија” број 76/2020), влезена во сила на 24 март 2020 година, Владата уреди работењето во високообразовните установи да се одвива без физичко присуство на вработените, студенти и други физички лица, преку системот за далечинско учење со примена на средства за електронска комуникација.

Следствено, со членот 5 од наведената уредба со законска сила, Владата уреди продолжување на мандатот на органите и телата за време на траењето на вонредната состојба ако високообразовната установа до денот на истекот на мандатот не извршила избор на нови органи и тела, со задолжување, високообразовната установа најдоцна во рок од 30 дена од денот на престанување на траењето на вонредната состојба да започне, односно да ја продолжи постапката за избор на органите и телата.

По оваа уредба со законска сила, Владата донесе Уредба со законска сила за изменување и дополнување на Уредбата со законска сила за примена на Законот за високото образование за време на вонредна состојба („Службен весник на Република Северна Македонија” број 116/2020), влезена во сила на 5 мај 2020 година. Со оваа уредба со законска сила, се уште не е овозможено работењето во високообразовните установи да се одвива со физичко присуство, па во таа смисла Владата дополнително со таа уредба, уредува продолжување на рокови за важење на акредитација, рокови за донесување на решение за акредитација, рокови за донесување на акти предвидени со Законот за високото образование и сл.

Меѓутоа, Владата, а согласно своите одлуки за мерки за спречување на внесување и ширење на коронавирус COVID-19 („Службен весник на Република Северна Македонија” број 62/2020, 63/2020, 64/2020, 66/2020, 70/2020, 72/2020, 92/2020, 100/2020, 107/2020, 109/2020, 119/2020, 123/2020, 125/2020, 126/2020, 134/2020, 136/2020 и 140/2020), како и протоколи коишто се составен дел на тие одлуки, донесени на предлог на Комисијата за заразни болести, а во согласност со Законот за заштита на населението од заразни болести, во јавните и приватните дејности, започна постепено да го враќа функционирањето на субјектите со овозможување на физичко присуство на вработени и други лица согласно протоколите за заштита од COVID-19.

Во оваа насока, со Протоколот за одржување на седници на органи на управување и конференции („Службен весник на Република Северна Македонија” број 134/2020) од 22 мај 2020 година, се уредува дека при одржување на седници, состаноци и слично, бројот на присутните лица во затворен простор не е ограничен, а присутните треба да бидат на растојание од 1,5 до 2,0 м, со носење заштитна маска и други заштитни мерки според Протоколот.

Исто така, Владата донесе Протокол за утврдување и постапување на јавните и приватните високообразовни установи во Републиката, односно единиците во состав на истите, при изведување на испитите („Службен весник на Република Северна Македонија” број 140/2020) од 29 мај 2020 година и Протокол за превентивни мерки за сите работни места („Службен весник на Република Северна Македонија” број 147/2020) од 3 јуни 2020 година, со кои одлуки и протоколи во состав на одлуките, Владата овозможува непречено одвивање на работењето во високообразовните установи, поточно со физичко присуство на раководен кадар, наставен кадар, студенти и други физички лица, но согласно со мерките за заштита од коронавирусот COVID-19 од Комисијата за заразни болести при Министерството за здравство.

Следствено, Владата согласно донесените одлуки и протоколи донесе Уредба со законска сила за изменување и дополнување на Уредбата со законска сила за

примена на Законот за високото образование за време на вонредна состојба („Службен весник на Република Северна Македонија” број 134/2020), влезена во сила на 22 мај 2020 година, со која сметано од 22 мај 2020 година, се овозможи целокупното функционирање и работење во високообразовните установи да се одвива со физичко присуство на физичките лица, согласно со мерките за заштита од коронавирусот COVID-9 од Комисијата за заразни болести при Министерството за здравство.

Меѓутоа, на 5 јуни 2020 година, Владата донесе Уредба со законска сила за изменување и дополнување на Уредбата со законска сила за примена на Законот за високото образование за време на вонредна состојба („Службен весник на Република Северна Македонија” број 149/2020), влезена во сила на 05 јуни 2020 година, со која во суштина, Владата преку оспорениот член 3 од таа уредба, ги става во мирување започнатите постапки за избор на раководни органи на високообразовните установи, а и не овозможува да отпочнат постапки за избор на органи и тела доколку не отпочнале или не биле спроведени постапки за избор пред 5 јуни 2020 година кога е донесена предметната уредба со законска сила, со што, не се оневозможува започнатите постапки пред овој датум, да имаат процедурален епилог, а и нови да отпочнат.

Од ова произлегува дека, иако Владата претходно со Уредба со законска сила од 22 мај 2020 година, го враќа нормалното функционирање, односно работење во високообразовните установи со физичко присуство согласно протоколите и мерките коишто ги донела за заштита од коронавирусот, а согласно со тоа и овозможила да се држат седници и одржуваат состаноци, да се спроведуваат постапки за избор на раководни органи и други органи и тела, односно го овозможила севкупното работење и функционирање во високообразовните установи со физичко присуство и со употреба на заштитни мерки согласно протоколите за таа цел, за потоа, Владата со оспорениот член 3 од предметната уредба, да го спречи понатамошното редовно функционирање во високообразовната установа, и тоа само во однос на надлежните лица кои ги спроведуваат процедурите за избор на раководни органи, како и органи и тела, на начин што со оспорениот член 3 од предметната уредба со законска сила, налага мирување на започнатите процедури за избор на раководни органи, со формулација „најмалку за време на траењето на вонредната состојба”, односно да не отпочнуваат постапки за избор на органи и тела во високообразовните установи, сметано од 5 јуни 2020 година, а да продолжат по престанокот на траењето на вонредната состојба и по престанокот на ограничувањата утврдени со закон.

Според Судот, Владата со уредба со законска сила може поинаку да регулира одредени прашања коишто

се уредени со важечки закони, може да одредува нови рокови, може да ги менува постојните и да носи нови решенија, но ваквите овластувања не се неограничени. Имено, Уставот има две уставни ограничувања на овластувањето на Владата да носи уредби со законска сила. Првото е, уредбите да уредуваат неопходни мерки кои се во функционална врска со директно или индиректно соочување и надминување на причините и последиците од вонредната состојба, со водење сметка мерките да имаат легитимна цел, општествена оправданост, да бидат разумни и пропорционални во светло на што побрзо враќање во редовна состојба (со што во суштина ќе бидат задоволени членовите 125 и 126 од Уставот). Второто ограничување е уредено во членот 54 од Уставот, чиешто задоволување бара ограничувањето на слободите и правата во вонредна состојба да не може да биде дискриминаторско по основ на пол, раса, боја на кожа, јазик, вера, национално или социјално потекло, имотна или општествена положба. Во вонредна состојба не може да се ограничат правото на живот, забраната на мачење, нечовечко и понижувачко постапување и казнување, правната одреденост на казните дела и казните, како и на слободата на уверувањето, совеста, мислата и вероисповеста.

Во конкретниот случај, неспорно Владата со претходни измени и дополнувања на Уредбата со законска сила за примена на Законот за високото образование за време на вонредна состојба од 22 мај 2020 година, го враќа функционирањето и работењето во високообразовните установи со физичко присуство на лица вработени и др., а согласно со мерките за заштита од коронавирусот COVID 19 од Комисијата за заразни болести при Министерството за здравство, за потоа со измени и дополнувања на 5 јуни 2020 година, а преку оспорениот член 3 од предметната уредба со законска сила, да го оневозможи спроведувањето на започнатите постапки за избор на раководни органи во високообразовната установи, како и за избор на органи и тела.

Имајќи во предвид дека уредбите со законска сила коишто ги донесува Владата, треба да уредуваат неопходни мерки коишто се во функционална врска со директно или индиректно соочување и надминување на причините и последиците од вонредната состојба, со водење сметка мерките да имаат легитимна цел, општествена оправданост, да бидат разумни и пропорционални во светло на што побрзо враќање во редовна состојба, како и имајќи во предвид дека Владата донела уредба со законска сила од 22 мај 2020 година, согласно која работењето и функционирање на високооб-

разовните установи се враќа во редовна состојба, односно со физичко присуство на вработени, студенти и други лица, односно на целата стручна служба, со почитување на протоколите за заштита од коронавирусот, со тоа, подоцнежното уредување со оспорениот член 3 од предметната уредба со законска сила од 5 јуни 2020 година, според Судот, не наоѓа општествена оправданост и целисходност во однос на целите коишто треба да се постигнат со ограничувањето надлежните лица во високообразовната установа да не можат да ги спроведуваат постапките за избор коишто веќе ги започнале пред 5 јуни 2020 година, односно истите да мируваат по тој период.

Исто така, одредбите уредени со оспорениот член 3 на Уредбата со законска сила од 5 јуни 2020 година, опфаќаат содржини коишто поради нивната нејасност и непрецизност, имплицираат правна несигурност за граѓаните, спротивно на принципот на владеењето на правото. Конкретно, од содржината на ставот 2 на членот 5 од Уредбата, изменет со оспорениот член 3 од предметната уредба со законска сила, произлегува дека постапките за избор на раководни органи, кои започнале пред 5 јуни 2020 година, по овој датум тие нема да можат да продолжат, односно дека тие ќе мируваат, временски изразено преку формулацијата: „најмалку за време на траењето на вонредната состојба”.

Според Судот, наведената формулација не дава јасна претстава во однос на тоа до каде и до кога ќе се протега мирувањето на процедурите за избор на раководни органи во високообразовните установи, а воедно и пропишувањето во ставовите 4 и 5 на членот 5 од предметната уредба со законска сила, не дава јасна претстава во однос на продолжувањето на постапките или отпочнувањето на постапките, без конкретно прецизирање кои се тие ограничувања утврдени со закон коишто треба да престанат, за да може да продолжат започнатите постапки за избор на раководни органи ставени во мирување, како и да отпочнат постапките за избор на органи и тела во високообразовната установа, со што се загрозува уставниот принцип на владеење на правото.

Владеењето на правото подразбира јасност и прецизност во уредувањето, поточно одредбата да не внесува ниту најмала доза на правна несигурност, бидејќи само таквите правни норми можат да претставуваат солидна основа за постапување од страна на државните органи, институции, установи и сл., што значи дека само јасни и прецизни норми можат да ја гарантираат правната сигурност на граѓаните како составен дел на

принципот на владеењето на правото, а за оваа цел, принципот на владеењето на правото го обврзува доносителот на прописот да конципира прецизни, недвосмислени и јасни норми, но и обврска тие норми да бидат во согласност со целите коишто треба да се постигнат со истите.

Понатаму, самиот факт на донесена уредба со законска сила од страна на Владата („Службен весник на Република Северна Македонија“ број 134/2020), влезена во сила на 22 мај 2020 година, со која веќе се овозможува функционирање и работење на високообразовните установи со физичко присуство со примена на мерките и протоколите за заштита од covid-19, за потоа Владата да уреди ставање во мирување на започнати процедури за избор на раководни органи, органи и тела, таквото уредување според Судот имплицира неможност високообразовната установа да ги спроведува своите надлежности, односно да врши избор, именување и отповикување на органите согласно со Законот, статутот и другите општи акти, низ кои надлежности, а согласно член 9 став 1 точка 4 од Законот за високото образование („Службен весник на Република Македонија“ број 82/2018), се изразува автономијата во управувањето со високообразовни установи, која автономија е гарантирана со членот 46 од Уставот.

7. Имајќи го во предвид погоре наведеното, Судот оцени дека оспорениот член 3 од Уредбата со законска сила за изменување и дополнување на Уредбата со законска сила за примена на Законот за високото образование за време на вонредна состојба („Службен весник на Република Северна Македонија“ број 149/2020) не е во согласност со одредбите од член 8 став 1 алинеја 3 и членот 46 од Уставот, како и со одредбите од член 9 став 1 точка 4 од Законот за високото образование.

8. Врз основа на изнесеното, Судот одлучи како во точката 1 од Одлуката.

9. Оваа одлука Судот ја донесе во состав од претседателот на Судот, Сали Мурати и судиите: Насер Ајдари, Елена Гошева, Никола Ивановски, Јован Јосифовски, д-р Осман Кадриу, д-р Дарко Костадиновски и Вангелина Маркудова.

У. бр. 201/2020
23 септември 2020 година
Скопје

Претседател
на Уставниот суд на Република
Северна Македонија,
Сали Мурати, с.р.

3094.

Уставниот суд на Република Северна Македонија, врз основа на член 110 од Уставот на Република Северна Македонија и член 70 од Деловникот на Уставниот суд на Република Северна Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр.70/1992 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.202/2019) на седницата одржана на 23 септември 2020 година, донесе

ОДЛУКА

1. СЕ ПОНИШТУВА Уредбата со законска сила за дополнување на Уредбата со законска сила за примена на Законот за градежно земјиште за време на вонредна состојба, бр.44-5217/1 од 9 јуни 2020 година („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.154/2020),

2. Се става вон сила Решението за запирање на извршување на поединечните акти или дејствија донесени, односно преземени врз основа на Уредбата со законска сила означена во точката 1 од оваа одлука.

3. Оваа одлука произведува правно дејство од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

4. Уставниот суд на Република Северна Македонија, со Решение У.бр.209/2020 од 8 јули 2020 година поведе постапка за оценка на уставноста на Уредбата со законска сила за дополнување на Уредбата со законска сила за примена на Законот за градежно земјиште за време на вонредна состојба бр.44-5217/1 од 9 јуни 2020 година („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.154/2020). Истовремено, до донесување на конечна одлука, Судот го запре извршувањето на поединечните акти или дејствија преземени врз основа на оспорената уредба.

5. Судот на седницата утврди дека врз основа на член 126 став 1 од Уставот на Република Северна Македонија и член 36 став 1 од Законот за Владата на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ број 59/2000, 12/2003, 55/2005, 37/2006, 115/2007, 19/2008, 82/2008, 10/2010, 51/2011, 15/2013, 139/2014, 196/2015, 142/2016, 140/2018 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ број 98/2019), Владата на Република Северна Македонија, на седницата, одржана на 9 јуни 2020 година, донесе

УРЕДБА
СО ЗАКОНСКА СИЛА ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА
УРЕДБАТА СО ЗАКОНСКА СИЛА ЗА ПРИМЕНА
НА ЗАКОНОТ ЗА ГРАДЕЖНО ЗЕМЈИШТЕ ЗА
ВРЕМЕ НА ВОНРЕДНА СОСТОЈБА

Член 1

Во Уредбата со законска сила за примена на Законот за градежно земјиште за време на вонредна состојба („Службен весник на Република Северна Македонија“ број 90/2020), по членот 2 се додаваат два нови члена 2-а и 2-б кои гласат:

„Член 2-а

Градежното земјиште предвидено со урбанистички план или урбанистичко-планска документација за плажа, кое било предмет на краткотраен закуп, а временскиот рок за краткотраен закуп е истечен или Договорот за краткотраен закуп е предвремено раскинат, потребно е да биде вратено во првобитна состојба од страна на закупецот, и се забранува понатамошно вршење на дејност од страна на закупецот“.

Член 2-б

„Надзорот над вршењето на дејноста во рамки на градежното земјиште предвидено со урбанистички план или урбанистичко-планска документација за плажа, се врши од страна на Државниот пазарен инспекторат и Управата за јавни приходи, а не постапувањето од страна на закупецот во согласност со член 2-а од оваа уредба, претставува основ Државниот пазарен инспекторат да изврши затворање на објектите.“

Член 2

Оваа уредба со законска сила влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“, а ќе се применува до 31.12.2020 година.

Бр. 44-5217/1

9 јуни 2020 година

Скопје

Претседател

на Владата на Република

Северна Македонија,

Оливер Спасовски, с.р.

6. Согласно член 110 алинеи 1 и 2 од Уставот, Уставниот суд на Република Северна Македонија одлучува за согласноста на законите со Уставот и за согласноста на другите прописи и на колективните договори со Уставот и со законите.

Согласно член 8 став 1 алинеја 3 од Уставот, владеењето на правото е темелна вредност на уставниот поредок во Република Северна Македонија.

Согласно членот 51 од Уставот, во Република Северна Македонија законите мораат да бидат во согласност со Уставот, а сите други прописи со Уставот и со закон. Секој е должен да ги почитува Уставот и законите.

Согласно член 63 став 6 од Уставот, Собранието се распушта ако за тоа се изјасни мнозинството од вкупниот број пратеници.

Во делот на Уставот којшто се однесува на „Одбрана на Републиката, воена и вонредна состојба“, со членот 125 е определено: „Вонредна состојба настанува кога ќе настанат големи природни непогоди или епидемии (став 1); Постојењето на вонредна состојба на територијата на Република Северна Македонија или нејзин дел го утврдува Собранието по предлог на претседателот на Републиката, Владата или најмалку 30 пратеници (став 2); Одлуката со која се утврдува постоење на вонредна состојба се донесува со двотретинско мнозинство гласови од вкупниот број пратеници и има важност најмногу 30 дена (став 3); Ако Собранието не може да се состане, одлука за постоење на вонредна состојба донесува претседателот на Републиката и му ја поднесува на Собранието на потврдување штом тоа ќе е во можност да се состане (став 4).

Според членот 126 од Уставот, при постоење на воена или вонредна состојба Владата во согласност со Уставот и со закон, донесува уредби со законска сила (став 1); Овластувањето на Владата да донесува уредби со законска сила трае до завршувањето на воената или вонредна состојба, за што одлучува Собранието (став 2).

Собранието на Република Северна Македонија на седницата одржана на 16 февруари 2020 година, донело Одлука за распуштање на Собранието на Република Северна Македонија („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.43/2020).

Во услови кога Собранието не е распуштено, тоа може да донесе одлука со која се утврдува постоење на вонредна состојба, со двотретинско мнозинство гласови од вкупниот број пратеници и има важност најмногу 30 дена согласно членот 125 од Уставот.

Но, ако Собранието не може да се состане, одлуката за постоење на вонредна состојба ја донесува претседателот на Републиката и му ја поднесува на Собранието на потврдување штом тоа ќе е во можност да се состане.

Во случајов, претседателот на Републиката, врз основа на членовите 125 и 126 од Уставот на Република Северна Македонија, а на предлог на Владата на Република Северна Македонија до Собранието на Република Северна Македонија утврдил постоење на вонредна состојба на територијата на Република Северна Македонија заради спречување на внесување, ширење и справување со коронавирус КОВИД-19, а согласно пандемиската епидемија прогласена од Светската здравствена организација за нов вид на вирус кој е проширен на сите континенти и ја зафатил и територијата на Република Северна Македонија, бр.44-2329/1 од 18.03.2020 година и врз основа на известувањето од претседателот на Собранието на Република Северна Македонија бр.09-1690/2 од 18.03.2020 година, Претседателот на Република Северна Македонија донел Одлука за утврдување на постоење на вонредна состојба, бр.08-526/2 од 18.03.2020 година („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.68/2020). Оваа одлука е донесена во услови кога во Република Северна Македонија Собранието е распуштено со Одлуката од 16.02.2020 година. Претседателот на Републиката, исто така по истекот на рокот на траење на прогласената вонредна состојба од 30 дена, донел и уште четири следователни одлуки за утврдување на постоење на вонредна состојба, број 08-607/2 од 16 април 2020 година („Службен весник на Република Северна Македонија“ број 104/2020), број 08-682/2 од 16 мај 2020 година („Службен весник на Република Северна Македонија“ број 127/2020), број 08-729/2 од 30 мај 2020 година („Службен весник на Република Северна Македонија“ број 142/2020), и број 08-777/3 од 15 јуни 2020 година, („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.159/2020), со важност до 23 јуни 2020 година.

Поаѓајќи од одредбите на членот 126 од Уставот, дека при постоење на воена или вонредна состојба Владата донесува уредби со законска сила и ова овластување на Владата трае до завршувањето на воената или вонредната состојба за што одлучува Собранието, неспорно е правото за донесување на уредби со законска сила. Ова поради тоа што со Уставот јасно е определено дека кога Собранието не е

во можност да се состане, претседателот на Републиката може да прогласи постоење на вонредна состојба, дека одлуката за прогласување се доставува на потврдување на Собранието штом тоа ќе може да се состане. Прашањето за донесување на уредби со законска сила во услови на вонредна состојба, е поврзано со вонредната состојба и неспорно со Уставот е дадено такво овластување на Владата. Не е спорно прашањето од уставно-правен карактер дали Владата има овластување да донесува уредби со законска сила бидејќи со Уставот е дадено такво овластување и постои уставен основ за тоа, ова особено што во концептот на Уставот, Владата останува на должност до изборот на нова Влада и кога мандатот и престанал поради распуштање на Собранието (член 93 став 5 од Уставот), а Собранието се распушта ако за тоа се изјасни мнозинството од вкупниот број пратеници (член 63 став 6 од Уставот).

Оттука, со уредба со законска сила, при постоење на вонредна состојба, Владата може поинаку да регулира одредени прашања коишто се уредени со важечки закони, може да одредува нови рокови, може да ги менува постојните и да носи нови решенија. Но ваквите овластувања не се неограничени. Имено, Уставот има две уставни ограничувања на овластувањето на Владата да носи уредби со законска сила. Првото е, уредбите да уредуваат неопходни мерки коишто се во функционална врска со директно или индиректно соочување и надминување на причините и последиците од вонредната состојба, со водење сметка мерките да имаат легитимна цел, општествена оправданост, да бидат разумни и пропорционални во светло на што побрзо враќање во редовна состојба (со што во суштина ќе бидат задоволени членовите 125 и 126 од Уставот). Второто ограничување е уредено во членот 54 од Уставот, чие задоволување бара ограничувањето на слободите и правата во вонредна состојба да не може да биде дискриминаторско по основ на пол, раса, боја на кожа, јазик, вера, национално или социјално потекло, имотна или општествена положба. Во вонредна состојба не може да се ограничат правото на живот, забраната на мачење, нечовечкото и понижувачко постапување и казнување, правната одреденост на казните дела и казните, како и на слободата на уверувањето, совеста, мислата и вероисповеста.

Со член 15 став 1 од Европската конвенција за заштита на човековите права, е утврдено дека во случај на војна или некоја друга општа опасност, која го

загрозува животот на нацијата, секоја Висока страна договорничка може да презема мерки кои отстапуваат од обврските предвидени со оваа Конвенција и тоа строго во согласност со барањата што ги наложува ситуацијата и под услов таквите мерки да не бидат во спротивност со другите обврски што произлегуваат од меѓународното право.

Од анализата на Уредбата со законска сила за дополнување на Уредбата со законска сила за примена на Законот за градежно земјиште за време на вонредна состојба, бр.44-5217/1 од 9 јуни 2020 година („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.154/2020), Судот оцени дека таа е донесена 14 дена пред завршување на вонредната состојба на 23 јуни 2020 година, и со неа се додаваат два нови члена, 2-а и 2-б со кои се регулираат права и обврски во директна врска со субјекти поврзани со закуп на градежно земјиште. Со новите одредби од Уредбата со законска сила се наложува градежното земјиште предвидено со урбанистички план или урбанистичко-планска документација за плажа, а кое било предмет на краткотраен закуп кој истекло или договорот за краткотраен закуп е предвремено раскинат, веднаш да биде вратено во првобитна состојба од страна на закупацот и се забранува понатамошно вршење на дејноста од страна на закупацот. Понатаму, се уредува дека надзорот над вршењето на дејноста во рамки на градежното земјиште предвидено со урбанистички план или урбанистичко-планска документација за плажа, ќе се врши од страна на Државниот пазарен инспекторат и Управата за јавни приходи, а непостапувањето од страна на закупацот претставува основ Државниот пазарен инспекторат да изврши затворање на објектите.

За Судот не е спорно ограничувањето на правата со цел здравствена заштита во услови на пандемија и прогласена вонредна состојба на територијата на Република Северна Македонија поради коронавирусот, коешто важи за сите граѓани.

Меѓутоа, имајќи ја во предвид оспорената уредба со законска сила со која се дополнува Уредбата со законска сила за примена на Законот за градежно земјиште за време на вонредна состојба, од уставно-правен аспект спорно е регулирањето на правата и обврските од предметната материја на начин како е тоа уредено, при што се определува и дека оваа Уредба со законска сила ќе се применувала до 31.12.2020 година, односно и во редовна состојба во општеството, што нема врска со спречување, ширење, заштита и

справување со Ковид-19. Ваквата регулатива не е пропорционална и не го оправдува јавниот интерес во едно демократско општество, односно не е неопходно потребно да се регулираат права и обврски од законска материја во надлежност на законодавната власт, со уредба со законска сила од страна на Владата, во областа од општествениот живот во сферата на имотно-правни односи со градежното земјиште, чиешто регулирање и решавање на правата и обврските било и е константно прашање на односи во рамки на правниот систем во редовна состојба.

Судот оцени дека причината која е основа за донесување на уредби со законска сила во вонредна состојба, а тоа е постоењето на заразна болест, во случајов не може да биде и причина којашто го оправдува режимот уреден со оспорената Уредба со законска сила со која се дополнува Уредбата со законска сила за примена на Законот за градежно земјиште за време на вонредна состојба. Со постоењето на заразната болест не може да се оправда како неопходно потребно и легитимно регулирањето на односите на закупците на градежното земјиште во делот на плажите. Задирањето со правна регулатива преку уредби со законска сила во правата и обврските на закупците на градежно земјиште, како и во овластувањата, а во услови на општа пандемија во која се наоѓаат граѓаните и на територијата на Република Северна Македонија, би можело да има основ доколку постои сразмерност и поврзаност на мерките за ограничување со настанатата состојба заради постигнување на поставените здравствени цели за запирање на ширење на епидемијата. Меѓутоа, во случајов со одредбите на оспорената уредба со законска сила, нема мерки туку има режим на регулирање на односи, и оспорената уредба со законска сила не ги исполнува критериумите односно оправданите причини кои би биле насочени кон заштита на јавниот интерес во услови на постоење на епидемија од заразна болест, поради која била прогласена и вонредната состојба во земјата.

Оттука, во услови на постоење на заразна болест и постоење на општата опасност за зараза на населението, генерално мерките со уредбите со законска сила треба да се однесуваат на ограничувања на права и обврски коишто се неопходни за заштита на јавниот интерес, меѓутоа тоа не е случај со оспорената уредба и истата не е во согласност со Уставот и тоа со член 8 став 1 алинеја 3, како и со член 15 став 1 од Европската конвенција за заштита на човековите права.

7. Тргувајќи од наведеното, Судот одлучи како во точките 1 и 2 од оваа одлука.

8. Оваа одлука Судот ја донесе во состав од претседателот на Судот, Сали Мурати и судиите: Насер Ајдари, Елена Гошева, Никола Ивановски, Јован Јосифовски, д-р Осман Кадриу, д-р Дарко Костадиновски и Вангелина Маркудова.

У. бр. 209/2020 Претседател
23 септември 2020 година на Уставниот суд на Република
Скопје Северна Македонија,
Сали Мурати, с.р.

АГЕНЦИЈА ЗА ХРАНА И ВЕТЕРИНАРСТВО

3095.

Врз основа на член 29-г став (3) од Законот за безбедност на храната („Службен весник на Република Македонија” бр. 157/10, 53/11, 1/12, 164/13, 187/13, 43/14, 72/15, 129/15, 213/15, 39/16 и 64/18), директорот на Агенцијата за храна и ветеринарство донесе

П РА В И Л Н И К ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ПРАВИЛНИКОТ ЗА ИНФОРМАЦИИ ПОВРЗАНИ СО ХРАНАТА (*)

Член 1

Во Правилникот за информации поврзани со храната (*) (“Службен весник на Република Македонија” бр. 150/15) во членот 20 по ставот (3) се додаваат два нови става (4) и (5), кои гласат:

“(4) За земјата на потекло или местото на потекло на примарната состојка, кои не се исти со наведената земја на потекло или наведеното место на потекло на храната се наведува:

- 1) едно од следните географски подрачја:
 - ЕУ , надвор од ЕУ или ЕУ и надвор од ЕУ или
 - регион или било кое друго географско подрачје во ЕУ или во други трети земји, ако се така дефинирани во меѓународното јавно право или ако вообичаено се разбирливи за просечно информирани потрошувачи или

* Со овој правилник се врши усогласување со Регулативата на Комисијата (ЕУ) 2018/775 од 28 мај 2018 година за утврдување на правилата за примена на член 26 (3) од Регулатива на Комисијата бр. 1169/2011 на Европскиот парламент и Советот за давање на информации за храна на потрошувачите, кои се однесуваат на правилата за означување на земјата на потекло или место на примарно снабдување на состојките на храната (CELEX бр. 32018R0775).

- риболовно подрачје на Организацијата за храна и земјоделство на Обединетите нации (ФАО), или море или слатководна површина ако се така дефинирани со меѓународното јавно право или ако вообичаено се разбирливи за просечно информирани потрошувачи или

- ЕУ или во други трети земји или
- регион или било кое друго географско подрачје внатре во ЕУ или во други трети земји, кое е разбирливо за просечно информирани потрошувачи или

2) со следната изјава: (име на примарната состојка, не потекнува /потекнува од земјата на потекло или место на потекло на храната) или изјава која има исто значење за потрошувачите.

(5) Прикажувањето на информациите од ставот (4) од овој член се врши на начин што:

1) се пишуваат со букви кои не се помали од најмалата големина на буквите, пропишани во членот 7 од овој правилник или

2) кога земјата на потекло или местото на потекло на храната се означени со зборови, се прикажуваат во истото видно поле како и ознаката на земјата на потекло или местото на потекло на храната и се пишуваат со букви чија х-висина изнесува најмалку 75 % од х- висината на ознаката на земјата на потекло или местото на потекло на храната или

3) кога земјата на потекло или местото на потекло на храната се означени описно, кои се однесуваат на примарната состојка, треба да се наведат во истото видно поле со ознаката на земјата на потекло или местото на потекло на храната”.

Ставовите (4) и (5) стануваат ставови (6) и (7).

Член 2

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“, а ќе се објави по претходно добиена согласност од Владата на Република Северна Македонија.

Бр. 02-655/11
24 септември 2020 година
Скопје

Агенција за храна и ветеринарство
Директор,
Зоран Атанасов, с.р.

СЛУЖБЕН ВЕСНИК

на Република Северна Македонија

www.slvesnik.com.mk

contact@slvesnik.com.mk

Издавач: ЈП СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА, ц.о. – Скопје
бул. Партизански одреди бр. 29, Поштенски фах 51
в.д Директор и одговорен уредник – Татијана Лалчевска
телефон: +389-2-55 12 400
телефакс: +389-2-55 12 401

Претплатата за 2020 година изнесува 12.200,00 денари.
„Службен весник на Република Северна Македонија“ излегува по потреба.
Рок за рекламации: 15 дена.
Жиро-сметка: 300000000188798.
Депонент на Комерцијална банка, АД – Скопје.
Печат: Печатница НАПРЕДОК ДООЕЛ Тетово.

ISSN 0354-1622

2020241